

PURANOVA NOGA

E. LEGOUVÉ

(Prevedel P. V. B.)

Bil sem deset let star in hodil sem že v gimnazijo. Vsako nedeljo sem prebil pri starših zunaj na deželi, in ko sem se vračal v ponedeljek v mesto, sem imel seboj ogromno vsoto petnajstih soldov za predjužnik, kajti v šoli smo takrat dobivali dopoldan samo kos suhega kruha.

Ko sem se neki ponedeljek vrnil, sem videl, da ima eden mojih sošolcev (spominjam se še njegovega imena, imenoval se je Couture), krasno puranovo nogo, pokrito z ono črno kožo, ki je hrapava in se lepo sveti, tako da izgleda, kakor bi se sprehajal puran v baržunastih copatah.

Ko me je moj sošolec opazil, mi je zaklical: »Pridi sem in poglej!« Prihitel sem. Držal je konec noge z obema rokama, in ko je nekoliko pregibal desno roko, so se štirje prsti puranove roke odpirali in zapirali kakor človeška roka. Bil sem kot v zemljo vkopan. Kako je bilo mogoče, da se mrtva noga pregiba? Na kakšen način je to delal? Bil sem ves razburjen od radovednosti, in kadarkoli so se štirje prsti odprli in zaprli, kar nisem mogel verjeti svojim očem. Zdelo se mi je, da gledam čudež. Ko je moj tovariš videl, da je moje navdušenje prikipelo do vrhunca, je vtaknil puranovo nogo v žep ter se je oddaljil. Ves zamišljen sem stal na mestu in neprestano sem videl to nogo pred svojimi očmi, kakor prikazen...

— Če bi jo imel, sem si dejal, bi se jo hitro naučil pregibati. Couture ni čarovnik. In kako bi se potem zabaval!

Tekel sem za njim ter mu dejal: Prosim te, daj mi tisto nogo.

— Tisto nogo? Kar izgini!

S temi besedami je moja poželjivost le še bolj podžgal.

— Torej mi je nočeš dati?

— Ne!

— Pa mi jo prodaj!

— Da ti jo prodam?... Koliko daš zanjo?

Štel sem denar, ki sem ga imel v žepu za tisti teden in dejal:

— Dam ti pet soldov.

— Kaj? Pet soldov za takšno nogo? Ali me imaš za norca?

In vzel je dragoceni predmet iz svojega žepa ter ponavljal pred mojimi začudenimi očmi igro odpiranja in zapiranja. In vsakokrat je moja strast narastla za eno stopinjo.

— Dam ti torej deset soldov.

— Deset soldov? je ponovil zaničljivo, poglej vendar! In spet so se puranovi prsti odprli in zaprli.

— Koliko pa vendar zahtevaš? sem vzkliknil v mrzlični strasti.

— Štirideset soldov ali pa nič.

— Štirideset soldov, sem zavpil ves nesrečen, saj to so predjužniki skoraj treh tednov.

— Kakor ti drago, mi je odgovoril, vtaknil nogo v žep in odšel.

Znova sem stekel za njim. — Petnajst soldov. — Štirideset! — Dvajset soldov. — Štirideset! — Petindvajset soldov. — Štirideset!...

Ti vražji Couture, kako dobro je poznal človeško srce! Ta je moral pozneje daleč priti v življenje! Kadarkoli je izgovoril strašno besedo »štirideset«, je premagal del mojega odpora. Čez dve minuti se sam nisem zavedal, pri čem da sem.

— Dobro, sem zaklical, štirideset, pa daj mi jo!

— Daj mi najprej denar, mi je odgovoril.

Dal sem mu v roko petnajst soldov, ki sem jih imel za predjužnik onega tedna, in moral sem mu še napisati listek, zadolžnico za petindvajset soldov, ter jo podpisati. Ta zvitež je bil že s trinajstimi leti trgovec. Šele potem ko je spravil denar in papir, je segel v žep ter mi dejal:

— Tu imaš nogo.

Hlastno sem jo zagrabil. V nekaj sekundah sem, kot sem bil slutil, razumel skrivnost pregibanja, in vlekel sem za kito ter odpiral in zapiral prste puranove noge prav tako dobro kakor Couture. Dve minuti me je to blazno zabavalo; čez dve minuti me je to zabavalo že mnogo manj; čez tri že skoraj prav nič več; čez štiri pa že popolnoma nič. Toda vlekel sem vedno, ker sem hotel imeti obresti svojega denarja... Toda bil sem vedno bolj razočaran... Postal sem žalosten, potem sem se začel kesati, pomislil sem, da bom moral tri tedne jesti za predjužnik suh kruh, in spoznal sem, da sem napravil velikansko neumnost... Vse to se je polagoma spremenilo v grenko bridkost in slednjič me je zagrabila jeza... in čez deset minut sem z uprav divjim sovraštvom zagrabil predmet svoje ljubezni ter ga zalučal visoko preko šolskega zida, da bi si zagotovil, da mi nikoli več ne pride pred oči.

KO SONCE ZAHAJA

IVAN ALBREHT

Kam gre sonce na večer?

Sonce gre zvečer za goro,
za gorami dan svetel,
za gorami svet prostran
in po svetu tisoč potov,
po vseh potih raznolikih
gomaze ljudje, ljudje.

Pa bi šla še midva z njimi!

Pusti, dragec! Zjutraj sonce
samo k nama bo prišlo.
Kar je lepega nabralo,
vse bo nama darovalo.
Jasnih žarkov sto in sto
bo razlilo na zemljo;
jo bo božalo, dramilo,
da iz nje bo cvetje klilo.
In boš videl: vsi dragulji
našega so dela žulji...
Kaj porečeš zdaj na to?

Juh! zavrisknem pod nebo.
Zemlja naša, Bog s teboj,
daj moči mi, da bom tvoji!
